

Постоје ли службе безбедности?

Пише: Горан Раичевић
уторак, 19 мај 2020 23:20

Сложена безбедносна ситуација у Србији, исхитрене одлуке, конфузност, недоследност и недостатак дугорочног, стратешког планирања доводи до тога да се питамо колико смо безбедни? Да ли имамо дипломатију, обавештајну делатност, безбедносну политику, аналитички приступ и национални интерес? Шта раде обавештајно-безбедносне службе и зашто је њихова улога формализована, а суштинска маргинализована и доведена до апсурда?

Мигранти и последња дешавања која су иницирала да се пошаље војска у Шид како би заштитила локално становништво од њихових напада, представљају само последицу великог броја пропуста у обавештајно-безбедносном сектору, којима смо сведоци последњих осам година. Ситуација је толико комплексна да је изузетно тешко свеобухватно је презентовати, а са друге стране, посматрајући је сепаративно, човек би могао да стекне утисак да је ситуација под контролом, у очекиваним границама, са јасно дефинисаним мерама и поступцима, средствима и снагама које су спремне и оспособљене да одговоре сваком ризику.

Постоје ли службе безбедности?

Пише: Горан Раичевић
уторак, 19 мај 2020 23:20

Да ли је то баш тако и зашто одговор надлежних никада није доследан, јасан, прецизан и тачан?

Да бисмо схватили хронологију и узрочно последичне везе, неопходно је да сагледамо ко су најодговорнији људи у Србији који се баве сложеним безбедносним питањима: Александар Вулин, министар одбране, Небојша Стефановић, министар унутрашњих послова, Братислав Гашић, директор БИА, Игор Бечић, председник Одбора Скупштине Србије за контролу служби безбедности... за почетак и сувише.

Шта раде обавештајно-безбедносне службе и зашто је њихова улога формализована, а суштинска маргинализована и доведена до апсурда?

О компетенцијама сваког понаособ илузорно је подсећати, јер шта ће нам бољи пример и презентација сваког од њих, до њих самих, њихових речи и дела. Све доктори, магистри, мастери...! О моралним и карактерним врлинама да не причамо.

И то је клица недораслости свеобухватним и сложеним безбедносним ризицима са којима се Србија суочава. Клица, јер службе да постоје и да им је циљ и задатак да сачувају и заштите државу Србију, њене грађане, националне интересе, никада не би дозволиле да на најодговорније функције буду постављени именовани, плагијатори, људи који користе опијате, људи који нису ни безбедносну проверу могли да прођу, људи као што је овај последњи наведени Бечић, који је од кондуктера (уз велико поштовање према свим кондуктерима који свој посао часно обављају) преко ноћи постао високообразовани кадар владајуће гарнитуре. И баш тај, такав Бечић, који би требало да представља круну обавештајно-безбедносног система Србије, у последњих пар месеци се суочава са озбиљним оптужбама да је претио смрћу Наташи Пришић, жени која ради у сектору унутрашње контроле ЕПС-а, која је открила низ махинација и малверзација у ЕПС-у, а у које су умешани Игор Бечић, сестра градоначелника Новог Сада и многи други, због чега је Основно јавно тужилаштво у Новом Саду покренуло истрагу. Да све буде још апсурдније, Наташа Пришић је члан Српске Напредне Партије, која је у коалицији са СНС и која активно подржава лик и дело Александра Вучића!? Председник одбора Скупштине Србије за контролу служби безбедности оптужен за претњу смрћу чланице коалиционе партије у власти и жени коју би требало да заштити јер је открила малверзације које су причиниле вишемилионску штету ЕПС-у, и све је то плаћено нашим парама!?

Постоје ли службе безбедности?

Пише: Горан Раичевић
уторак, 19 мај 2020 23:20

Тај и такав Бечић је у претходном периоду вршио контролу рада служби безбедности, контролу рада Војнообавештајне агенције, Војнобезбедносне агенције, БИА!

Све ово не говори толико о Бечићу, колико управо о руководству наведених служби, њиховим капацитетима, месту и улози у систему безбедности Србије.

Лично сам упознат и уверен да велики број припадника ВОА, ВБА, БИА поседују и професионалност и капацитет да свој посао обављају у складу са највишим безбедносним захтевима. Зашто се тај капацитет и ресурси не користе, питање је за оне који руководе, јер је очигледно да систем руковођења није спреман да преузме одговорност, изађе из зоне комфора и власт информише о стварним безбедносним ризицима и последицама са којима се суочавамо. Да та храброст код директора служби постоји, да су способни да преузму одговорност коју им је држава дала, да се отргну из поданичког и понизног односа према политичарима, никада не би дозволили да се чувени воз, у јануару 2017. године, који је осликан фрескама из српских манастира, а споља декорисан поруком "Косово је Србија" на 21 језику, уз сав онај медијски циркус, упути ка Косову и Метохији. Да не подсећам од бруке, да исти није стигао даље од Рашке. Не би јер знају да је цео перформанс имао за циљ искључиво једнократну унутрашњу политичку пропаганду, која озбиљно урушава кредибилитет служби. О фарси која је након тога уследила, подизање степена борбене готовости јединица војске, уз надлетање хеликоптера изнад Ниша, вредно је помена само уколико се о свему томе прича као делу сценарија неке филмске пародије.

Други пример, ништа мање поражавајући и понижавајући за службе и државу у целини, представља покушај слања кадета Војне академије у униформама војске Србије у Хрватску, у септембру 2019. године! Не желим да поверујем да ниједан аналитичар обавештајне службе није знао да припреми брифинг надлежних и укаже на чињеницу да у актуелним политичко-безбедносним околностима и билатералним односима које Србија има са Хрватском, идеја слања официра и кадета ВА може имати две озбиљне негативне последице. Прва је компромитација војске Србије, служби безбедности и државе Србије, а друга је нарушавање принципа конспиративности сваког припадника војске који је на тај начин упућен у Хрватску. Очигледно је да је државно руководство зарад свог маркетинга искористило војску, униформу и младе кадете. Имена и презимена кадета су свакако евидентирана сада у бази података хрватске службе, као припадника оружаних снага Србије. Шта ако се само један кадет одлучи да свој професионални пут посвети обавештајном раду? Како да сачува личну безбедност, када га је држава компромитовала и деконспирисала, а да није ни закорачио у свет позива за који се школује?

Постоје ли службе безбедности?

Пише: Горан Раичевић
уторак, 19 мај 2020 23:20

Трећи, можда и најтрагикомичнији пример, односно парадигма безбедносног система је везан за догађај из фебруара ове године, када црногорске власти нису дозволиле српској војној делегацији, на чијем је челу био министар одбране Александар Вулин, да уђу у Црну Гору у српским униформама. Иако је српској јавности презентовано како су црногорске власти прво издале дозволу делегацији Министарства одбране, која је подразумевала да у Колашин могу дођу у униформама, а након тога повукли исту, недопустиво је да се, ако ни због чега другог, оно поучени искуством са Хрватском, дозволи нова било каква могућност понижавања Војске Србије, обележја Србије, српских служби безбедности и државе Србије, а да нико не сноси последице за то!

Ово је само део трагикомичних безбедносних прилика у Србији, које су директно последица маргинализације струке, обезвређивања знања, звања, искуства људи који су професионалци, именовање индивида на највише државне функције у систему безбедности, који уместо да буду део процесуирања, они су део одлучивања.

Када је све то тако, онда је нормално да правовремено, тачно и потпуно упозоравање на безбедносне ризике које са собом доносе споразуми које је Влада Србије потписала у погледу насељавања миграната, у старту буду исмејани, почевши од председника државе, до свих других нивоа који су у том пројекту нашли лични материјални интерес. Док су појединци из струке и лидери опозиције, пре свега Бошко Обрадовић и чланови Српског покрета Двери, покушавали да скрену пажњу и дозову памети и здравом разуму оне који носе функцију власти, указујући на штетне последице и ризик који представља прихватање миграната и насељавање широм Србије без икаквих постављених критеријума, уместо схватања добре намере, власт је искористила сву медијску силу којом располаже да погрдним називима омаловаже, понизе и обезвреде оно искрено, поштено и часно што постоји, а што они нити схватају, нити препознају – нећу рећи због интелектуалне, моралне, карактерне инфериорности!

Да ли је власт упозната са тим расположењем које због свега наведеног влада у јединицама војске, полиције, жандармерије, међу припадницима служби? Да ли је упозната са све израженијим степеном гнева који тиња у сваком човеку? Да ли зна шта то значи и какве последице може да носи?

Наравно, и у овом случају, уместо да је власт показала одговорност превентивним деловањем, Србију је довела у мат позицију, а цео народ пред свршен чин. Опет се

Постоје ли службе безбедности?

Пише: Горан Раичевић
уторак, 19 мај 2020 23:20

ангажује војска, суботом, када је време одмору. Опет се бавимо последицом, уместо да смо се бавили превентивом. Опет се ресурси користе за политичку пропаганду, које изгледа никада није довољно. За то време, расположење у војсци, полицији, жандармерији....

На крају, поставља се питање, да ли је власт упозната са тим расположењем које због свега наведеног влада у јединицама војске, полиције, жандармерије, међу припадницима служби? Да ли је упозната са све израженијим степеном гнева који тиња у сваком човеку? Да ли зна шта то значи и какве последице може да носи? До сада је више пута потврдила да није спремна да се суочи са истином и да учи на претходним искуствима, али се надам да неће довести до тога да се суочава са овим гневом, јер последице су већ велике, а могу бити и много озбиљније!

Упутнице:

<https://www.danas.rs/politika/nikolic-nije-nam-do-rata-ali-bih-poslao-vojsku-na-kim-da-zastiti-srbe/>

<http://www.politika.rs/articles/details/437369>

<http://www.srna.rs/novosti/761386/vulinu-i-vojnoj-delegaciji-nije-dozvoljen-ulazak-u-srpskim-uniformama.htm>

(Центар за геостратешке студије)